

І чужому научайтесь, Свого не чурайтеся... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. в Нью-Йорку: BARclY 7-4125 УНСоюз: BARclY 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 29 серпня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

БОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАРРІ С. ТРУМАН заявив, що він турбується збільшенням відсотків від позичок, бо це може привести до економічної депресії. Труман сказав, що рідко складає тепер публічні заяви, але в цій справі мусів зайняти становище, бо гадає, що вона дуже важлива, і тому, що передбачають ще більші відсотки від позичок. Труман сказав, що ніхто не хоче інфляції долара, і ніхто не бажає собі дефляції, бо і вона шкідлива для економіки.

НИКСОН ПЕРЕДБАЧАЄ, що економічні клопоти демократичного Уряду дадуть можливість республіканцям виграти цього року вибори, а в 1968-му році здобути навіть становище президента ЗДА. В інтерв'ю з Немецем Бродкастинг Компані Ніксон заявив, що сенатор Роберт Ф. Кеннеді атакував президента Джонсона і здобув підтримку від численних демократів, головним чином лівох. Ніксон передбачає, що в 1968-му році Президент шукатиме собі сильнішого заступника і кандидуватиме разом із сенатором Робертом Ф. Кеннеді.

СЕНАТОР ДЖЕВІТС ГОТРО ВИСТУПИВ ПРОТИ

країни правих в його Республіканській партії, які можуть принести не тільки велику шкоду Республіканській партії, але і всім крайовим вільним інституціям. Нью-Йоркський сенатор говорив на Конвенції Жидівських Воєнних Степанів в Атлантик Сіті, Н. Дж. Він готро атакував Стейтвуд Республіканську Конвенцію в Каліфорнії, яка не відсепарувалася від правого Товариства ім. Джона Бірча. Сенатор Джевітс домагався, щоб республіканці відсепарувалися від крайних правил елементів, таких, як Т-во ім. Джона Бірча.

СТРАЙК НА КАНАДИСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ

почався при кінці тижня, і переговори припинили аж до понеділка 29-го серпня, коли Парламент збирається на окреме засідання, щоб вирішити кризу на залізницях. Якщо не прийде до порозуміння, то Парламент зможе наказати залізничникам повернутися до праці, даючи їм тимчасово підвищену в висоті 9 відсотків теперішньої платні. Пізніше мали б спір вирішити в дальших переговорах, або третейський суд вирішив би справу, і обидві сторони мусили б погодитися на це рішення. Передбачують, що страйк триватиме принаймні до середи 31-го серпня, коли зможе діяти закон, схвалений Парламентом.

ВІДНОВИЛИСЯ СТУДЕНТСЬКІ ЗАВРУШЕННЯ

в Аргентині, коли уряд генерала поручника Хуана Карлоса Онганіа наказав частині відкрити університет в Буенос Айрес. Під час заврушення поліція заарештувала кільканадцятьох студентів; які домагаються, щоб уряд привернув університет автономію, яку скасовано 29-го липня. Студенти домагаються реанімації нового ректора д-ра Леоїса Марії Вогета. Д-р Вогет заявив, що хоча треба привернути авторитет влади, і він покличе поліцію, щоб був порядок в університетських будинках. Частина учнів вже працювала, але інші учні - демонстранти їх викидали зі шкільних залів і лабораторій.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ЗВЕРНУВСЯ до південно-в'стнамського уряду з сугестією, щоб той, шукаючи можливостей закінчення війни в В'єтнамі, навізав якимсь шляхом безпосередній контакт з урядом Північного В'єтнаму, — твердить один італійський часопис. Папа бачить, що це, як і безпосередньому контакті вільних В'єтнамців з в'єтнамськими комуністами можна буде найлегше знайти формулу порозуміння.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ЗГОЛОВИВ ФОРМАЛЬНИЙ

ПРОТЕСТ проти поведінки так званих "червоних гвардій" у Пейпінгу, які демонстрували перед совєтською амбасадю та примусили авто з шараж д'афр совєтської амбасаді вернутись з дороги на летище до амбасаді, при акомпаніменті лайок на адресу СРСР. Вулицю, при якій міститься совєтська амбасада, перейменовано на вулицю "Боротьби проти нових ревізіоністів", з виразним натяком на СРСР. Хуліганські вибрики "червоних гвардій" дійшли вже до того, що вони нищать музейні пам'ятки з давнього минулого, як "перехитки". Совєтська преса твердить, що в суттєвих з китайцями які почали ставити спротив "гвардійцям", згинуло 9 отаких червоних хуліганів, підтримуваних урядом.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

У ТАНТ ДІСТАВ листа з підписами 177 американських конгресменів, які закликають його залишитись надаль на своєму службовому становищі. Між тими підписами є також конгресмени Карл Альберт, лідер демократичної більшості в Палаті Репрезентантів, і Джералд Форд, лідер республіканської меншости. Американські конгресмени підтримують становище державного секретаря Діна Раска і амбасадора ЗДА в ОН Артура Голдберга, які заявили за кандидатурую У Танта. Сам У Тант ще не рішився остаточно, чи він має кандидувати на наступну каденцію.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗВЕРНУВСЯ з закликом

до СРСР, щоб той "залишив догми й словниство з часів холодної війни" та приєднався до ЗДА в справах спільних інтересів. Президент зробив той заклик у своїй промові микнулої п'ятниці 26-го серпня ц.р. на терені Крайового стандарт дослідів над реактором, за 45 миль від Айдаго Фолс, в стейті Айдаго. У названій станиці вивторюють атомову енергію для мирних цілей. Президент підкреслює, що війна в В'єтнамі має льокальний характер і обмежені цілі і не повинна бути перешкодою для підписання такого договору, який порозуміння проти поширення атомової зброї.

В ДНІ ПРИЗІДУ ФРАНЦУЗЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

де ГОЛЛЯ ДО ФРАНЦУЗЬКОЇ ПОСЛІСТІ СОМАЛІ У СХІДНІЙ АФРИЦІ, ВИБУХЛИ там такі протифранцузькі заврушення, що де Голль був примушений відкрити заплановану промову і мерці відлетів до Етіопії. Там парадом приймали його. Де Голль заявив готовість Франції допомогти збудувати в Етіопії один шлях.

ПІВНІЧНО - В'СТНАМСЬКІ ЛІДЕРИ ТАЙКОМ ПЕРЕВЕЛИ

наради з совєтськими головами над Чорним морем — твердить західні кореспонденти у Москві. Прем'єр Північного В'єтнаму Фан Ван Донг і міністер військових справ ген. Во Нгуєн Чіан бачим-то прилетіли до бличке незаваженої місцевості над Чорним морем, коли там перебували Леонід Брежнєв і Алексей Косигін. Проти відвідини і переведенні наради не проголошено ніякого навіть не згадувалися були у Москві.

Орбітер 1 потверджує дотеперішні відомості про Місяць

Вашингтон. — Лунар Орбітер шпродовж двох тижнів переслав на Землю численні світлинні поверхні Місяця і два фота Землі та 15 знімок тієї сторони Місяця, якої не видно з Землі. Його випущено 10 серпня, і від того часу Орбітер і дїстав із Землі 1,917 наказів, які точно виконав. 14-го серпня Орбітер дїстався в околицю Місяця і почав доволка нього кружляти. Представник Дослідчого Центру Ллїлїм Г. Майкел заявив, що Місяць виглядає, як досі, на "гостинну" планету у відношенні до людей. "Ми знали про його "романтичність" прикмети вже давніше, але тепер стверджуємо, що він дозволяє себе фотографувати, одночасно виявляє нам свої дива" — каже науковець Майкел. Науковці знали про величину Місяця, його форму, густоту його маси його гравітаційну силу тільки на основі математичних калькуляцій, зроблених на Землі. Коли б ці всі дані не були правдиві, то Лунар Орбітер І не міг би був згідно з признанням почати точно кружляти доволка Місяця, ані пізнити неможливо б було змінити наказом із Землі орбіту Лунара. Оцей успіх із Орбітером дає надію, що і дальша праця для здобуття Місяця властєтся американським науковцям і технологам.

Президент з'ясовує різні проблеми, відзначаючи 58-роковини з дня своїх народин

Джансон Сіті, Тексас. — Президент ДЖАНСОН 27-го серпня відзначав 58-мі роковини з дня своїх народин на своїй фермі, і з цього приводу запросив журналістів на пресову конференцію. Президент в односторонній промові порушив різні актуальні проблеми внутрішньої і закордонної політики. Він казав, що і його батько і дід, які були членами стейтвуд Тексаскої Легіслатури, т у р бувалися тим, щоб піднести економіку населення цієї країни. Цим самим турбується і він ціле своє життя, бо він, від молодих літ, бачив, як важко жилося деякій частині населення ЗДА. Президент згадав статтю в "Нью Йорк Таймсі" з 1908-го року, коли він народився, і коли ЗДА хочуть миру.

Концерт на пошану Івана Франка, влаштований студентами Курсів Українознавства, був атракцією кінця тижня на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н. Я. Однією з найкращих виступів двох ансамблів бандуристів з-поміж студентів — по 12 бандур — вишкolenних і ведених проф. Романом Левицьким, які в супроводі хору студенток відіграли і відспівали два пісні до слів Франка. Другу пописову частину вечора вповнили, крім чергових двох виступів хору й ансамблю бандуристів під проводом проф. Р. Левицького, українські національні танки, що ними проводив і їх пояснював відомий український балетмайстер Володимир Вакад, невтомний учитель танків на Курсах Українознавства уже цілих 10 років. Вишкolenним студентам вивели ряд групових і індивідуальних танків, здобуваючи своєю вмільстю і прецизністю призначення й теплі аплязи численню зібраної публіки. З і в і в індивідуальними танками виступали: Роман і Маркіян Комічаки Ф. Фліс, Д. Бобечко, і Юрій Васильців. Проводив вечором Володимир Гентіш.

Вечором мистця Олександра Климка завершено серію недільних літературно-мистецьких вечорів на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н. Я. — В неділю 28 серпня ц.р. тут у концертвотій залі "Велселк" відбувся останній із серії започаткованих цього літнього сезону Управовою Союзівки літературно-мистецьких та інформаційних вечорів, що їх відбулося разом з часом в програмі цього останнього вечора був виступ відомого українського мистця-малювача, архітекта і декоратора Ол. Климка, який розповів про оформлювання театральної і фільмової сцени та телевізійного тла, демонструючи свою розповідь проєктами виконаних ним декораций, як також ма-

РЕДАКЦІЙНА ПІДКОМІСІЯ ПІДГОТОВНОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ СКЛИКАННЯ СКВУ ВІДБУЛА НАРАДИ, СХВАЛИЛА ПРОЄКТИ ЗАКЛИКІВ І РЕЗОЛЮЦІЙ

Гемілтон, Канада. — Микнулої суботи й неділі, 27 і 29-го серпня, тут у приміщеннях готелю Шератон відбулися пленарні наради Редакційної Підкомісії Комітету Пан - Американської Української Конференції для скликання Світового Конгресу Вільних Українців. Під час яких прочитано, перевірено, обговорено та доповнено і узгіднено, а в результаті схвалено естетичні проєкти текстів маніфестів, звернення і резолюцій для Світового Конгресу Вільних Українців. Редакційна Підкомісія Підготовчого Комітету ПАУК для скликання Світового Конгресу Вільних Українців була створена на нарадах згаданого Комітету в Торонті 15 і 16-го квітня ц.р. на яких вирішено скликати Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) в листопаді наступного, 1967-го р., в Нью Йорку. В нарадах Редакційної Підкомісії в суботу й неділю взяли участь Микола Плявук, д-р Теодор Гуменюк, д-р М. Кушпета і ред. Олександр Матла з Канади та голова Організаційної Комісії Підготовчого Комітету По сип Лисогір, ред. І. Білинський, д-р Матвій Стахів та ред. А. Драган з Америки. Не міг взяти участі в нарадах ще один член Підкомісії, д-р Володимир Душник, який хвилює перебував на іншому континенті. Нареди відкрив, вітаючи гостей, і опісля ними проводив п. М. Плявук. Під час наради прочитано, обмірковано й узгіднено пригототовані поодинокими членами Підкомісії тексти проєктів маніфесту про скликання СКВУ, закликів СКВУ до українців в Україні та до українців в вільних країнах. Усі ці узгіднені тексти тепер переслали до Програмової Комісії в Вінніпегу і вони будуть предметом дальшого розгляду чергових нарад Підготовчого Комітету ПАУК для скликання СКВУ, що мали б відбутись в жовтні ц.р. Після схвалення, усі проєкти будуть переслані для остаточного одобрення всім передбаченим учасникам СКВУ.

Етіопія відмовляється від пакту приязни з Францією

Аддіс Абаба. — Етіопський імператор Гайле Селассіє рішив відкинути французький проєкт щодо пакту приязни між Етіопією і Францією. За неопційну причину подається острах Етіопії, щоб пакт приязни з Францією не був в очах всіх інших африкських країн доказом згоди Етіопії на дальше панування Франції в сусідньому Сомалі — останній африкський країні, де ще існує французька влада поруч із місцевими автономними правами. Вправді Франція покликається, що Сомалі само рішило в народному референдумі залишитись при Франції, але самостійницькі демонстрації, які відбулися в столиці Сомалі Джибутті в сам день Селассіє.

Сенатор Даглес підписав петицію СУСТА для видання марки Тараса Шевченка

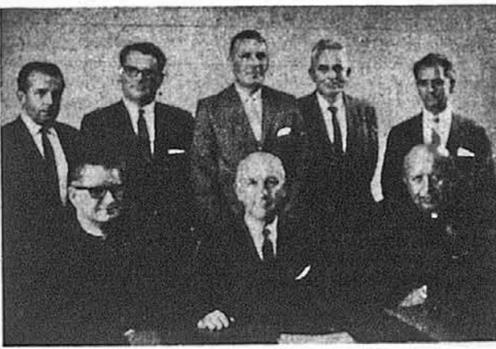

Сенатор Пол Г. Даглес, головний промовець на бенкеті 19-го Конгресу Національної Студентської Асоціації ЗДА, який відбувається в Іллінойському Університеті в Урбані, підписав книгу — петицію СУСТА для видання поштової марки Тараса Шевченка в серії волі поновлених народів. Книгу тримає президент СУСТА, студент Іллінойського Університету в Урбані, Богдан Сацюк.

Урбана, Ілл. — 19-тий Конгрес Національної Асоціації ЗДА (ЮНСА) був започаткований бенкетом в студентській юні Іллінойського Університету в Урбані, 20-го серпня ц.р. Головний промовець бенкету був демократичний сенатор Пол Г. Даглес, який говорив про досягнення і завдання американського уряду, звертаючи особливо увагу на шкільництво, вищу освіту, і добробут. Після 45-хвилинної промови присутні делегати і гості (коло 275) вшанували сенатора Даглеса озацією. Присутніми на бенкеті були також представники Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) на конгресі (ЮНСА): Мислава Голубець — редактор студентських справ "Горизонтів" і Богдан Сацюк, — президент СУСТА, як також Роналд Едуардо, — скарбник СУСТА, і Зеенон Голубець — кол. віце-президент СУСТА.

Після офіційного закриття бенкету, репрезентація СУСТА підійшла до сенатора Даглеса. Богдан Сацюк вручив сенаторові найпопулярніше число "Горизонтів", англомовного журналу СУСТА, яке сенатор Даглес прийняв, кажучи, що він завжди підтримував українців і хотів би бачити Східню Європу без втручання Росії. Сенатор Даглес радо виписав до книги — петиції марки Тараса Шевченка, (Закінчення на стор. 4-ій)

Представники „Провидіння” на добросусідських відвідинах в УНС

Джерзі Сіті. В середу, 24-го серпня ц.р. представники Союзу Українських Католиків „Провидіння”; його головний предсидник Впр. о. Мирослав Харина, гол. секретар дир. Степан Спринський, гол. фінансовий мгр. Теофіл Кульчицький та гол. Радний Впр. о. декан Ант'ян Бора, при нагоді своїх відвідин у м'єсцевій українській католицькій парафії св. Петра і Павла, склали добросусідську візит Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та В-ву „Свобода”. Гости привітали гол. предсидника УНСоюзу По сип Лисогір і вони опісля, під час відвідин і спільного обіду та в розмові з головними ексекутивними урядовцями і редакторами „Свободи” живо

Закінчився вишкільний табір „Стежки Культури”

Вовча Тропа, Іст Четтем, Н.Я. — Тут закінчився в суботу 27-го серпня вишкільний табір „Стежки Культури”, що його заініціював і ним проводив курінь пластунок „Перші Стежки”. Табір „Стежки Культури” пожа свої зайняття в суботу, 13-го серпня і тривав два тижні. В першому тижні учасники табору слухали виступів українських письменників Євгена Маланюка, Богдана Крайця, Людмика Коваленко, Остапа Тарнавського, Миколи Понеділа, Юрія Тарнавського, Богдана Рубчака і Патриції Кирилів, літературознавця і мовознавця Пантелеймона Ковалева, мистців Едварда Ко-

Закінчилися табори новаків і юнаків на Вовчій Тропі

Вовча Тропа, Іст Четтем, Н.Я. — В п'ятницю, 26-го серпня офіційно були закриті виховні табори пластуни на „Вовчій Тропі” в Іст Четтем. В четвер, 25-го серпня на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і умах. Табір новаків відбув окремо свою в'їзду. У п'ятницю, 28 серпня під вечір відбулося офіційне закриття табору новаків пластуни сеньйор Володимир Мельник. Того ж дня боги-на поляні серед лісу, де юнаки розбили шатра для другого таборування, відбулося прощальна в'їзда, в якій взяли участь також учасники вишкільного табору „Стежки Культури”, що розбив свої шатра в другому кінці просторій пластової оселі. Другого дня після полудня відбувся апель і офіційне закриття табору юнаків. До юнаків промовив їхній командант пластуни сеньйор Тарас Триш, бажаючи їм, щоб варті, що вони здобули на таборі залишилось якнайдовше в їхніх серцях і

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid of the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Новий ізоляціонізм

Віце-президент Гюберт Гомфрі, промовляючи минулого тижня на конференції американсько-лидських ветеранів в Атлантик Сіті, заявив, що особи, які критикують участь ЗДА у В'єтнамській війні — це здебільша речники „нового ізоляціонізму“...

Г. Гомфрі заторкував дуже цікаву проблему. Відомо, що сучасні критики американської політики у В'єтнамі діляться на різні категорії. Найперше, є між ними ті поважні громадяни, що їх Гомфрі окреслив, як „зрештою відповідальні американці“...

У доктрині Монро з 2 грудня 1823 року сказано, що застерігаючи проти втручання європейських держав у справи Західної гемисфери, Америка з свого боку „не буде втручатись у внутрішні турботи будь-якої держави“...

З винаходом летунства і ракет, з розвитком економіки, що тісно пов'язані з країнами світу, з розвитком всесвітньої культури — ізоляціонізм став нісенітницею. Ще в листопаді 1919 року, коли американський Сенат відкинув ратифікацію Версальського договору з формальною аргументацією, що інтереси Америки не є достатньо гарантовані у статуті Ліги Націй...

Великий вплив на сучасний — нескристалізований, нескордирований і неформований — новий американський ізоляціонізм має той ліберальний світогляд, що змушує ставитися з найбільшою толеранцією до комунізму, як ідеології, на яку мають право її визнавати, яка мовляв, не порушує американської системи, а тому не шкідлива, бо до того ж еволюціонує у сторону демократії...

Мих. Калемний

РЕГРЕС, А НЕ ПРОГРЕС

Курятиба. На ХХІІІ з'їзді КПСС Л. Брежнєв закликає: „У світі немає такої сили, яка могла б підірвати або ослабити нашу непохитну вірність марксистсько-ленінській доктрині. Все це справді було так, але через певний час культурний, цивілізаційний світ прийшов би до свого власного знищення, тобто до зникнення, найдалішої примітивізації“.

Комуністичні пропагандисти торочать, що Маркс і Ленін найкраще зрозуміли закони розвитку суспільства і накреслили єдиноправильний шлях для людства.

Про закони розвитку суспільства можна говорити як про щось умовне, бо ніхто ніколи не приймав, не схвалював, не укладав їх у окремий кодекс. Правда, на цю тему багато писали різні філософи, публіцисти, політики, але життя йшло й розвивалося незалежно від норм та засад, які намагалися йому накласти. Куди доречніше казати про владу чи не вдале відображення минулого, показу сучасного та передбачення майбутнього.

Що ж зробив Карл Маркс, а за ним Володимир Ленін? Вони, як і багато їхніх сучасників, як і ми, ніколи не добилися на Землі, завдяки чому кола себе багато недосконало і суперечливо. Дивлячись на те все, Маркс почав думати над можливістю, яку направили існуючий стан, доосновно поліпшити його.

І тієї ж хвилини він ступив на хибну дорогу. Марксові сподобалося життя первісних людей, як його уявляли собі тогочасні вчені, і звідси походило його захоплення „первісним комунізмом“, всезадовольною, всім порядком самої самостійної громадою — комунізму. За подібних умов, твердив він, не потрібні держава, уряд, партія, військо, поліція, приватна власність, гроші. І ті уявні „штани первісності“ він почав теоретично натягати на сучасну йому та наступні епохи.

Комуністичні провідники за певняють, що уроне Марксом і Леніном комуністичне суспільство — це вже остаточно, незмінна форма його розвитку. Отже з чого людство починало, тим мусить і скінчити.

Маркс не усвідомив того, що непроглядну кількість років людство не змаркувало, не пустило за вітром. Маркс не помітив різниці між готентотським житлом і версальським палацом. Поглядів Маркса, сучасники Леніна (зокрема Коллонтай) пішли ще далі: вони навіть стали супроти родини-сім'ї, аважуючи її витвором суспільства не доби „первісного комунізму“, а пізньої доби, що згодом перейшло у феодальне суспільство.

Людство розвивалося, удосконаливалося, робилося культурнішим та цивілізованішим. Одночасно воно зростало кількісно. Не будемо тут спинятися над поставленим родянським, племені, громади, а потім країни, держави. Не будемо заходити і в праїсторію, коли народжувались людські мови, культури, цивілізації. Але рішуче підкреслимо, що все це стало наслідком розвитку, а не занепаду, приходило шляхом прогресу, а не регресу.

Маючи щось спільне, споріднене, люди вже не могли обходитись самими мислями в зносинах між собою. Почала відчуватись потреба в спільній мові, в організації життя, в законах і т. д. Це відчування нових потреб стосувалося всіх ділянок людського життя: побутової, релігійної, економічної, соціальної, культурно-освітньої.

От Маркс проти грошової системи. А гроші з'явилися теж наслідком розвитку людського суспільства. Натуральний обмін уже ніколи не зміг задовольнити. Так само нікого вже не могли задовольнити спеціальні коштовності, що їх уживалося як валюту (як було, скажімо, в Перу), кусні металів тощо. До зручних у масовому обігові паперових грошей, як відомо, прийшло не скоро. Подібне стосується торгівлі, влади, витворення суспільних станів, класів, форм державного правління.

Правда, ніколи, зокрема в улюбленому Марксом „первісному комунізмі“, повної досконалості в усьому не досягалося, бо людське суцільство ніколи не стояло на місці, а завжди рухалося вперед, вимагаючи щораз нових реформ. Та й сама людина не є істотою досконалою.

Д-р Михайло Давляк

ТУТ І НА УКРАЇНІ

Не тільки тоді, як лікар із прихильності написав рецепту „вихити“, не тільки тоді, як прийде втома від праці а просто — як вимога нормального життя — снується рік-річно відзвук кудись, далеко, на вакації. Це не завжди можливе. Але приходять якийсь час — і втомлені мрія збуваються напертас пліни у дійсність.

В думках уже пакуються валізики, фотографічний апарат, щоб був спогад на цілу зиму, вульки і гачки, щоб було про що оповідати знайомими, які „напевно“ не впливають такої великої щучини, заправляє авто на дорогу і, хоч ідеться лише на десять днів — знайомим дзвониться, що на 3 тижні.

Прийшов лист з України. Такій, як і багато попередніх, лише дещо довший. Прийшов якраз перед від'їздом. Мотор авто вже гудів перед хатою, але не прочитавши довгожданого листа? І очі пролітають по рядках:

... У нас літо також доволі гаряче і, як завжди, за працюю. Прохолодніше стає, коли думати про зиму... Тому ми вже взяли до заготовів зимових припасів. Сучасно сляні, стали заривати малину, вишні. Яблука і груші ще непрадатні до сучасних. Хоч суєдні. С. вприсили в нас і ці, якое, кажуть, посушимо. А в них шестеро дітейко. Батько хворий, а мати втратила добру працю, відколу у Почаїв минулого року на день Іова ходила. Добре, що хоч діти здорові, хоч їм і животики дещо пороздували, мабуть, багато картоплі їдуть...

Пишете, що у журналі „Україна“ бачили великі розбудови Луцька, Тернополя. У нас цей журнал доволі важко дістати, але міста „нув“ і „поширив“ марксизм, що в його „народних комунах“ людське життя зійшло на рівень тваринного. Косигін, який на ХХІІІ партійному з'їзді говорив: „Комунізм для нас не абстрактний ідеал, а об'єктивна історична необхідність“, практично переводить працю промислових підприємств на капіталістичну систему, вимагаючи від директорів фабрик і заводів передусім прибутку.

Наставлення Маркса й марксистів на доісторичну мунушину призводить усього комуністичний табір до систематичного відставання. Там же, де теорія Маркса застосовують уже близько 50 років, в СРСР, так далеко зашли назад, що не тільки купують хліб за кордоном, а й змовляють в італійській фірмі „Фіат“ будівництво нового автозаводу, а в Празі купують холодильники, електричні праски, вакуум-апарати і ін. Одночасно в червоній імперії народжуються нові класи, виростають грубі стіни між упривілейованими і уполіудженними.

Хоч Марксову та Ленінову науку їхні „вірні учні“ прощають, „примівають“, відсвіжують та пристосовують, годі рава примусити лізти вперед.

Лист з України дочитувався при ватрі. Довгий, болючий лист. Говорачи про зиму — вже тепер турбуєтесь паливом. Зимою заготовлять — це вже пізно, не дїстанеш. Григорій оповідав, що на Забайкалі палива чимало. Виходить, що там добре, де ка нема, а можливо, хто його знає, там добре, де ми... Бо хоч на своєму. А своєю триматись треба. Оце й Григорій, хоч і пустили його по десятках роках на вільне поселення, таки повернувся сюди. Казав — день і віч лише про річні сторони думав.

... Раді, що вам ведеться гаразд. Ви знаєте, чого ми поїхали, ми ж знаємо, чому ми залишилися. Одно і друге нас в'яже. По-різному у нас іноді про вас оповідають. Але доводиться мало слухати, бо різні люди в нас та й у вас. Цікаво було почитати, що у вас різні свята відбуваються, різні народні дні і свята та танцями. У нас також чимало світів, чимало танцюють. От, якби дотанцювались до чогось, а то...

„Ви ж не забувайте про нас. Скільки разів вносьмо сімю забувдики — все думається, чи є вони й у вас? Що вам не дають забути? Снажить? — послати вам нашія?..“

Лист довгий і місцями важкий. Його розшифрувати треба діями. Але своїм теплом і безпосередністю, своєю відвагою він повернув думання. Хтось колись сказав, що розумна людина думас інтелектом, а мудра — душею. Якій напрямку вибрати тут? А чк можлива у наших обставинах синтез обох методів?

Кожного вечора догоряла ватра у глибоку ніч. І кожного вечора читаний лист кінчався запитом — чи послати нам нашія? На дозвіллі думки не слухаються, вони перескакують з одної теми на іншу. В останній вечір вакацій вони чомусь зупинилися на самій ватрі.

Ватра. Осередок тепла і посидання, що викликає почуття приналежності до спільного гурта. І в нас ватри окремих гуртів, не мов уєсь час, як говориться лист з України, на дозвіллі. Але скільки с у нас спільних, загальних ватр? Вирахувати поодинокі — це легко, хоч і боляче. Вирахувати ж великі і спільні — це хоч бери і пиши, щоб нашія прислали...

Згоріли княжі ватри у воєнішах удільних князів, вигнали гетьманські у Дніпрі, розділившись на право- і лівобережні. За два роки нашої державності після революції 1917 року ми запаливали три ватри трьох окремих форм правління і трьох армій снів того самого народу, що одна одну скламо замінювали, а відкід їх всіх замінив московський комісар, який приніс справжню пожежу. А скільки було ватр за другої світової війни? А скільки по війні? Нехай ворог, окупант чимало вивис, але яка нечиста сила перенесла „традиції“ двох берегів Дніпра разом на Збруч?

На дозвіллі, коли втікаш від світу, шукаючи відпочинку, маленькі ватри гарні. А може, справді ми вєсь час, у всьому нашому бутті, лише на вакаціях? Тоді й нашія не поможє. Бо йому, щоб зійти — треба поту...

Авто гуділо додому. Вакації пройшли, пролетіли у міркуванні над природою тут і на Україні, у порівнюванні ведмедів, зайців, лис, хворі... Раба так і не вловилась, зрештою вулка зачепилась на вербі і пропала. Фотографічний апарат упав не у воду, а таки в болото. Спомини на зиму відклялись ка наступне літо.

Капосний сусід за рогом вулиці так і не повірив у тритижневі вакації...

Відділи мало цікавлять школами. Треба, щоб Управління Відділів Бодяй раз в рік скликало громадські наради, щоб обговорювати справу рідного шкільництва. Іван Блюєс. Дітрийт, Міш.

ГОЛОС ЧИТАЧА

ШКІЛЬНА РАДА — УККА

При Українському Конгресовому Комітеті Америки існує Шкільна Рада. Це тіло автономне, з власною Управою, власним бюджетом, видавництвом шкільних підручників і інших навчальних посібників. Шкільна Рада на терені ЗДА опікується кількадесятьма школами українства з кількома тисячами учнів. Шкільна Рада опікується цими школами через своїх інспекторів, які відвідують приділені їм школи, влаштовують конференції, де обговорюється повсякденна зауваги, а також загальні справи навчання й виховання, і про проведену роботу звітують Шкільній Раді. Шкільна Рада забезпечує школи відповідними друкарнями, підручниками, малями.

Не зважаючи на велику працю Шкільної Ради і підлеглого їй учительства, не зважаючи на те, що школи українства випускають щороку певну кількість учнів, які одержали в них добру виховання, здобули знання про нашу повеволену Батьківщину і стануть провідниками в студентських та молодечих організаціях, входить у життя вашої громади, не зважаючи на велику користь, яку дають школи українства молоді — більшість нашого громадянства не інтересується ними і не посилає до них своїх дітей. Не помагає їй праця батьківських комітетів.

Тому треба, щоб таке авторитетне тіло, як УККА і його конгрес, сказали в цій справі своє тверде слово. УККА повинен уважати справу виховання і освіти молоді за одну з своїх найважливіших справ.

На конгресі УККА мало чужою про працю наших шкіл і Шкільної Ради, а коли деякі промовці в дискусії і підносять ту справу, то особин, відповідальні за працю УККА, не слухають їх. Вже кілька літ Шкільна Рада не дістає ані цента допомоги від УККА, бо мовляв, вона має свої фонди. Так, вона дещо має, але чи того може вистачити на її працю? Змінюються часи, змінюються учні, змінюються методи, учительство домагається нових підручників, а ми їх не маємо. Щоб тому всьому дати раду, потрібно великих фовдів. Останнім часом прийшов з малою матеріальною поміччю Центр Опікунів Шкіл Українства, часом видатки, що їх повинна покривати Шкільна Рада, платять опікуни шкіл зі своїх фондів.

Школи України і рознаства існують для добра цілої нашої спільноти, а УККА як представник її, повинен більше по-батьківськи трактувати їх. Конгрес повинен показати конкретні цілі, а між ними й школи українства, на які будуть видаватися гроші, тоді й громадянство ширше відгукнеться зі своїми датками.

При Відділах УККА існують шкільні референти, але Відділи мало цікавлять школами. Треба, щоб Управління Відділів Бодяй раз в рік скликало громадські наради, щоб обговорювати справу рідного шкільництва.

Іван Блюєс. Дітрийт, Міш.

ЛУКА ЛУЦЬ ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДИВІСТЬ

(63)

Прийшовши до Борислава, Бенедьо свій досвід використав для організації бориславських ріпників, і це, як ми бачили вище, мало успіх, хоч вінці повісті перемагає ідеологія Андруся Басараба, який заявив робітникам: „Одна нам тепер дорога осталася — підпалити це прокляте гніздо на всі штири роги. Це мос слово“.

Бенедьо був проти такого рішення, але не покинув товаришів у біді.

— Га, коли інакше не можна, коли так мусить бути, — сказав Бенедьо — то нехай і так, останує в вами до кінця. Палити з вами не піду, того від мене не жадайте, але останує тут на місці.

Те саме зробили і два прихильники Бенедя: Стасюра і Матій.

Цікаве „закінчення“ цієї повісті, яку автор урвав на отаких словах, не надто оптимістичних:

„Всі побратими, окрім Бенедя, Матія і Стасюри, стовпились довкола Андруся і тихішим голосом розпочали оживлену нараду. Матій сидів на прилічку, держачи нестямно в зубах даво вгаслу люльку,

Стасюра шпортив палицею по землі, а Бенедьо сидів на лаві, звисивши голову, а по довгий хвилі встав, утер рукавом дві пекучі сльози, що туй-туй хотіли бризнути з його очей, і вийшов на двір. Це він прощаєвся зі своїми золотими надіями“... (ст. 327).

Це — останні Франкові слова в повісті, про яку сам автор написав, що це „була спроба представити саморідний робітницький рух бориславських ріпників, що закінчивсь великою пожежею Борислава в осени 1873 р.“ При деяких виданнях друкується кілька сторінок „закінчення“, що його написав син поета — Петро Франко. Та не беремо цього закінчення до уваги.

Крім світу праці, бачимо в цій повісті і світ працевдавачів, яких репрезентують рідні Германа Гольдкремера і Леона Гаммершляга. О. Білецький пише, що ці родини „продовжують історію розпаду і вироблення буржуазної сім'ї, розпочату в „Воа Constructor“ (ст. 271). Буржуазні сім'ї це досі не „розпалася“ в тих країнах, де їх не винищили комуністичні режими, а божівільно-ідіотичний син Германа, Дувідко в „Воа Constructor“ і Готліб в „Борислав сміється“, як виходить із Франкових повістей, не є типовими представниками буржуазії.

О. Дорошкевич гадає, що хибя в цій повісті спричинилися до того, що автор не вертаєсь більше до неї за свого життя, хоч її не докінчив. О. Дорошкевич пише:

„З боку композиції й самої фабули повість „Бо-

рислав сміється“ має багато хиб і ці хибя мабуть і спричинилися до того, що автор не скінчив свого твору. Так, об'єднання робітників, їхні розмови, методи їхньої боротьби з бориславськими капіталістами — все це було занадто наївне й теоретичне навіть для початку 80-их років. Ясно, що автор виявляв тут свої теоретичні погляди на розв'язання робітничого питання, а не давав художнього відтворення дійсного, чи хоч би ідеального, можливого життя“ (ст. 40).

Таким чином О. Дорошкевич заперечує реалізм автора цієї повісті в деяких її частинах, підкреслюючи дійсно мистецькі реалістичні картини з життя ріпників, про що згадаємо пізніше.

На думку Дорошкевича „сама фабула розбита в повісті на кілька окремих мотивів, іноді мало зв'язаних з головним сюжетом повісті. Головний момент тут боротьба робітників з капіталістами в Бориславі. Але сюди присидуються такі побічні мотиви: 1) історія взамовідносин між Германом Гольдкремером та його сім'єю — жінкою Рифкою і сином Готлібом; 2) історія (незакінчена) взамовідносин між двома найбільшими багатирями — Гольдкремером і Гаммершлягом; 3) епізод з убивством Івана Півторака; 4) епізод з убивством Івана Півторака; 5) Помста Прийдеволі за знущання з коханой дівчини та деякі дрібніші мотиви. Оці другорядні (порівнюючи з розвитком головної дії) мотиви розбивають увагу читачеві і становлять найважливіші хибя художньої композиції повісті, не даючи мо-

жливості передбачати кінець твору“ (ст. 40-41).

О. Дорошкевич робить Франкові невинувдані закиди, бож майже всі вичислені критиком „окремі мотиви“ такі пов'язані з головним сюжетом повісті; хіба ж можна вважати суперництво між Гольдкремером і Гаммершлягом за „замало зв'язане“ з головним мотивом повісті — з боротьбою за робітничі права? Те саме відноситься до дурнуватого Готліба, який для своєї примхи підпалив Борислав, вперевидши в цьому прихильників Андруся Басараба. В цьому треба признати слушність І. Бассові, який пише, що „на особливу увагу заслуговує питання про майстерність Франка в побудові сюжету і композиції повісті „Борислав сміється“, уміння розкрити всебічні зв'язки людського характеру з конфліктом“ („Художня проза І. Франка“, ст. 172). У поведінці і соціальній природі Леона та Германа, на думку Басса, „відбиті найтипівіші риси сотень і тисяч капіталістів, до яких пригладався й за якими спостерігав І. Франко. Це можна сказати і про інші образи експлуаторів із цієї повісті, такі як наглядчак Мортко, Влотігель, Рифка, Готліб та ін. Всі вони індивідуалізовані, мають яскравий характер і виявляють соціальну природу класу капіталістів“ (ст. 172).

Франко написав тільки 20 розділів повісті і залишив розпочатий 21-ий. В паперх письменника є назва дальших розділів: Смерть Леона, Смерть Матія, Нещасний випадок з Бенедьом, Дальше-пожар, Андрусь у суді, Рифка і Фані.

Гр. Шляхвицький
ДОБРОВІЛЬНЕ ПЕРЕСЕЛЕННЯ
НАДБУЖАНЩИНИ
 (СУМНИЙ СПОГІД У ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ)

Цього року з прикриттям згадують українці з-над Бу-га та Солок двадцять річницю свого переселення до СРСР, чи на західні землі Польщі. З тієї нагоди хочу надіслати кілька слів про ці жалюгідні події. Може дещо про них сказати, бо сам я був наочним свідком і переживав це все разом з іншими нашими людьми. Варто також про це напisać, бо досі майже не зустрічаю в наших часописах чи виданнях згадки про останні хвилини життя наших людей над Солокією та Бу-гом по польській стороні.

Знаючим з фактом, що по останній війні деякі наші родини з Лемківщини, Гру-бешівщини, Холмщини і т. д., які заміло були переко-нані про „щастя больше-вницького раю“, зголосилися на виїзд до СРСР. Але за-гал населення ніяк не хо-тіло забиратися за етнографі-чних українських земель і йти до большевиків, бо ду-же добре знали, що їх там чекає. Большевиць-кий і польський уряди роз-давали відозви, заохоти, різні обіцянки, щоб населення зрушити з місця та склони-ти до виїзду. Однак те все нічого не помагало. Вели-кою колоною в тому вар-варському ділі для поляків і москалів, була УПА, ча-стини якої перебували на Лемківщині й Надбужан-щині. В 1945 р. польський комуністичний уряд висла-в був військо на поміч у ви-селенні українців — залише-нців. Це військо розпочало свій варварський похід від Лемківщини та йшло від міс-та до міста, від села до села, досуваючись на північний схід. Воно змушувало укра-їнське населення покидати свої рідні стріхи, грабежа-

Добраччя, 4 км. на схід від Кристинополя. Дивлюсь, як по такій „облаві“ ведуть на-ших людей, самих чоловіків, і то старших, бо молодші повтікали в ліси. Було їх коло 150 осіб, руки пов'яза-ні колючим дротом, усіх по-провадили до Кристинопо-ля. Там їх скатували так, що кілька на місці помира-ли, інші вмерли вдома, а ще інші, по такому „перес-елуханні“, напевно страти-ли здоров'я.

Ще один образ. З Кристино-поля до села Боратина веде дорога через присілок Ма-джарки. Тут жило кілька українських родин. Одного дня польські комуністичні міліційні банди напали на цей присілок. Зігнали лю-дей, чоловіків, жінок і ді-тей до столу, замкнули в столу і піддали їм. Так, серед мук, згоріла родина: Кулиничів, Котів, а навіть маленька 7-літня Кася Кіт. Дві її старші сестрички я-кось незаметно вдерлися зо столу і почали втікати по полях на залізничну ста-цію, де тоді працювали большевики. Міліція, поба-чивши утікаючих дітей, по-чала до них стріляти, але їх врятували большевики зо станції. Два дні опісля, о. П. Р. чернець Кристино-пільського монастиря оо. Василян поховав рештки неопалених костей згада-них людей на кристинопіль-ському кладовищі.

Цього було вже забагато населенню. Тому всі, що ма-ли силу й охоту, покидали рідну стріху, йшли у відділи УПА, які діяли і по тутеш-ніх селах. Насамперед про-віду УПА покидав був ко-манданта міліції на перего-вори і домагався, щоб ці грабунки й бандитські вчи-нки припинилися, і щоб зло-чинці віддали награбоване людське добро. Командант приобіцяв був це зробити, але згодом знову розпочав робити те саме.

Однієї ночі, коло півночі, на вулицях Кристинополя, почулися постріли. Це ча-стина УПА підійшла була аж до самого міста. Вони постріляли польських сті-йок, спалили кілька хат польських ватажків, і між ними хату, команданта мі-ліції, підійшли аж до сере-дини міста і на ринку ви-пустили гарматне стрільно на станицю міліції яка тоді містилася в школі. На жаль, стрільно було вогке і навіть не долетіло до мети. Без експлозії впало перед шко-лою. По тім частини УПА мусили відступити. Цей факт і відвага українських бойовиків внесли перелом в усе польське населення.

Наступного дня в місті було тихо й сумно, наче по

Успіхи студ. Тирси Дибайло

Довідуюся про успіхи студентки Пратт Інституту Тирси Христі Дибайло, яка скінчила з відзначенням курс проєктування моди й ілюстрації.

Тирса Дибайло

Тирса Христі Дибайло, донька м-тра Володимира й Цецилії Дибайлів, наро-дилася вже тут, скінчила з відзначенням гаїскул 1965-го року. Вудучи ученицею гаїскул всі клякали її „юк“. Бо вона на кожному кроці гордилася своїм українсь-ким походженням. Перед градуацією в гаїскулі напи-сала шкільну працю з істо-рії України. А коли відій професор історії не впо-дав собі цієї праці й подав замітку на долі, що „Укра-їна з історичною частиною Росії“, вона зажадала від принципала школи прило-дного мітингу в цій справі, де оборонила свою працю, а професор історії перепросив її за хибну інтерпретацію.

В коледжі також освідом-лювала студентів і профе-сорів про Україну. За остан-ню її працю про „Початки християнства на Україні“ дістала спеціальне виріш-нення, і ця праця була по-міщена в студентським часо-писі та англомовним тижне-вику „Свобода“.

За гарні оцінки з англій-ської мови й історії мистец-

Помер поет Микола Терещенко

30 травня 1966 року помер в Києві на 68-му році життя поет Микола Терещенко. Він народився в сім'ї селянина 13 вересня 1898 в селі Шер-банівці на Черкащині. Студіював в Київському Полі-технічному Інституті. Уже в 1918 року почали появля-тися у журналах і газетах вірші Терещенка. Він заре-комендувався до ліного крила і брав участь у таких видан-нях, як „Червоний в'юк“ (1919) і „Вір революції“ (1921). Належав до літерату-рної організації Комуні-культ і до ВУСПІ. Від 1925 до 1934 був редактором жур-налу „Життя і революція“. Перша книжка віршів Мико-ли Терещенка „Льобороторія“ вийшла друком в 1924. Далі йшли такі книги: „Чорно-зем“, „Мета і межа“, „Рес-публика“, „Дорога“, „Ришту-вання“ (1930), „Пори в“ (1932) і інші. В другій поло-вині тридцятих років Терещенко не був у ласці влади і шойно війна дала йому змогу друкуватися. Він пи-ше низку репортажів і ін-ших творів на тему війни, а саме „Літнина з України“ (1942), „Вербя рясна“ (1943), „Зорі“ (1944). І після війни зникла ім'я Терещенка з лі-тературних сторінок журна-лів. Аж у 1956, після смерті Сталіна Терещенко друкує

ПОСАДНИК ВІННІПЕГУ
ВІДВІДАВ УКРАЇНУ

Вінніпег. — Посадник мі-ста Вінніпегу Степан Дзю-ба, закінчуючи поїздку по західній Європі, відвідав Ук-раїну у 6 серпня був у Києві. З Києва їздив Ст. Дзюба до Канади й відвідав могли-Т. Шевченка. Найбільше враження зробила на поса-дника Вінніпегу в Києві над-звичайна чистота міста й краса. Після кількох днів побування в Києві Ст. Дзю-ба, відвідав рідне село бать-ків, був у Москві та через Давно повернувся до Вінні-пегу.

ІНЖЕНЕР НЕСТОР ГОРАСЦЬКИЙ

(Посмертна згадка)

У Філядельфії помер 31 липня інж. Нестор Горасц-кий у розквіті віку, на 43 році життя.

Народився в Добромлі, Зах. Україна в 1923 р., ук-раїнське гімназію закінчив у війну, в Кракові в 1940 р., технічні студії, з відзначен-ням, на факультеті будів-ельної інженерії в Полте-хніці у Відні в 1949 р. По за-кінченні студій, як молодий інженер, працював на про-єкті 7-ї роки у Відні, у Фір-мі д-р Вельшер.

Переселився в 1956 р. до ЗДА, до Філядельфії, по-ступив на працю спочатку у фірмі Юнайтед Енджініре, а опісля перейшов до Фірми Олбрайт енд Фріл, у якій залишився до своєї смерті.

Уже в 1960 р. зложив у Пенсильвенійським стеїті ви-магати іспити і одержав лі-цензію самостійного профе-сійного інженера. Завдяки своїм здібностям став у фір-мі Олбрайт енд Фріл керів-ником відділу будови мостів. Увесь час, працюючи професійно, зробив на Пенсиль-венійському університеті ди-плом магістра і готовився до екзамену на доктора техніч-них наук. Реченець доктор-ського екзамену був при-значений на травень 1966 р. Перед інж. Горасцким сте-лилася світла професійна кар'єра. Хвороба не дозво-лила покійному осягнути докторський титул.

Поселившись у Філядель-фії, інж. Нестор Горасцкий одружився в 1957 р. з пан-ною Оксаною Андріянович, дочкою п. Савина Андріло-вича, колишнього урядовця Банку Красового: Господар-ства у Львові, а на еміграції директора Українського Ко-оперативного Банку „Само-поміч“ у Філядельфії.

Побравшись одинак з оди-начкою, Вродлива, щаслива пара Горасцких стала при-красою товариських імпрез у к-райській Філядельфій-ської Громади.

Замість квітів на свічку могилу
 с.п. д-ра ЛЕОНІДА СОБЕНЬКОГО
 на Українській Католицькій Університет у Рімї
 складалося 20,00 доларів
 Марія і Василь ПАЛДВОР
 та Лариса і Любомир ЗЕЛІНК

Замість квітів на свічку могилу
 с.п. МІРИ МАЛОЇ
 складалося 10,00 доларів
 на фонд будови Українського Католицького
 Університету у Рімї.
 Стефанія і Михайло КРИШТАЛЬ

Замість квітів на могилу
 с.п. о. ВАСИЛЯ ГУМОВСЬКОГО
 складало 10,00 доларів
 на Українській Католицькій Університет у Рімї.
 Ольга ПАРФАНОВИЧ

Замість квітів на могилу
 бл. п. ЛЕСІ з ЛЕВИЦЬКИХ ОСТАПОВИЧ
 складало 25,00 доларів
 на Українській Католицькій Університет у Рімї.
 Д-р Володимир і Марія ПАСТУШКИ

КНИГАРНЯ „СВОБОДА“

приймає замовлення і вислає за попереднім надісланим належністю (чек, поштової переказ) такі книжки:

СЛОВО — Збірник українських письменників у ек-зіпл. Ч. 2. Тверда оправа, сторінок 400 — \$6.50

В. Т. Несторович: **СЕРЦЯ І ВУРЕВІ**. Роман-репор-таж. Сторінок 468. М'яка оправа — 6.00

Тверда оправа — 6.80

о. Николай Волковський: **ШЛЯХАМИ НАШИХ ПРО-ЧАН**. Проповіді про чудотворні ікони Вожої Ма-тері. Стор. 193. — 2.50

о. Андрій Кушак: **В ОБИМАХ МАТЕРІВ**. Стор. 259. Тверда оправа — 3.00

Д-р Ст. Ріпецький: **ВІВНОГРАФІЯ ДЖЕРЕЛ ДО ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКИХ СТЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ**. Сторінок 115 — 2.00

Д-р Лука Луцка: **СЛІДАМИ СТРЕЛЬЦЬКОЇ СЛАВИ** 1.00

Д-р Тимотей Мандра: **З-НАД ДІСТРА НА КАНА-ДИНСЬКІ ПЕРЕП**. Стр. 208 — 3.00

Людмила Коваленко: **СТЕПОВІ ОВРИ**. Перша кни-жка великої трилогії. Тверда оправа — 3.75

М'яка оправа — 3.25

Марія Пастернак: **УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕО-ГРАФІІ**. Стор. 288. Тверда оправа — 3.50

М. Понділий-Угорчак: **ПРИГОДИ КОТІКА МУРЧИ-КА**. Колоритні ілюстрації — 1.00

СВОБОДА, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ODYSSEY INVESTMENT COMPANY LIMITED
 (Компанія Капіталовкладання „ОДИСЕЙ“)

Іван Налівайко, Екзекутивний керівник Одисей

ODYSSEY INVESTMENT COMPANY LTD
 1282 Main Street East Hamilton, Ontario
 Tel.: LI 9-8913
 ДИРЕКЦІЯ КОМПАНІЇ ОДИСЕЙ

БАЛЕТНА ШКОЛА РОМИ ПРИИМ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
 Валет — Ритмика
 Укр. танки
 OR 7-7187
 133, 2nd Ave., N.Y.C.

ЛІГА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
 — влаштує —
КОНЦЕРТ

Послухайте цього нового, українського співака канадської слави. Це щось над-звичайне, це є передача ук-раїнських жисень на новий лад. Маловідомі пісні, ко-медійка, жарт, сміх і сер-йозні хвилини.

Також виступає слашний ансамбль танцюристів „КАЛІНА“ з Торонто

НЕДІЛЯ, 4-го ВЕРЕСНЯ 1966 р.
 FORD AUDITORIUM DETROIT, Mich.
 Квитки по: \$3.00, \$2.00, \$1.50

Комісія Стипендійного Фонду
 — при —
ТОВАРИСТВІ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ, ВІДІЛІ у ФІЛЯДЕЛЬФІ
 — проголосує —

КОНКУРС
 на чотири (4-ри) безпроцентові зворотні стипендії

КОЖНА у висоті 500.00 ДОЛ. (п'ятець).

Про стипендії можуть старатися студенти високих технічних шкіл і споріднених, які виконують слідуєчі умови:

1. Є сталими мешканцями стеїту Пенсильвенія;
2. Є на останньому, або не вище другого року, другого семестра студії;
3. Мають задовільні оцінки в науці;
4. Незадовільні матеріальні обставини;
5. Активність в Українській Студентській Громаді.

Відповідно умотивовані прохання просимо заінтере-сованих переслати до Комісії Стипендійного Фонду при ТУА у Філядельфії до дня 10-го вересня 1966 р. на нижче подану адресу:

Ukrainian Engineer's Society of America
 1320 W. Eleanor Str. Philadelphia, Pa. 19141

У В-ВІ „СВОБОДА“ ПОЯВИЛАСЯ ДРУГОЮ НОВА КНИЖКА ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ!

Микола Понеділон
СМІШНІ СЛЪЗИНИ

Обгортка і ілюстрації Е. БОЗАКА

Стор.: 278, м'яка оправа \$3.50, тверда оправа \$5.00

Замовлення і належність (чек або М. О.) слати:

СВОБОДА
 P. O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ПРОГРАМА
З'їзду МАТУРИСТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ в РІМІНІ, ІТАЛІЯ
 з нагоди 20-річчя Матури (1946-1966)
 під патронатом
АРХІЄПІСКОПА КИР ІВАНА БУЧКА
З'їзд МАТУРИСТІВ
 — відбудеться —
 в місті Торонто, Канада
 в днях 3-го і 4-го вересня 1966 р.

Місце З'їзду: Заля Української Католицької Церкви **СВ. ПОКРОВИ МАТЕРІ БОЖОЇ**
 18 Leeds Str., Toronto 4, Ont. (Bloor-Ossington District)
 (Доїзд автобусом або підземкою до зупинки Ossington Subway Station)
 З'їзд відбудеться за такою програмою:

1. СУБОТА, 3-го ВЕРЕСНЯ 1966 р.
 а) 2-5 год. по пол.: Ресєстрація гостей і неофіцiana зустріч учасників З'їзду. Відкритий буфет.
 б) 5-7 год. веч.: **БЕНКЕТ**. Промона Прєсєвященного Архїєпископа Кир Івана Бучка
 Промона буишого Директора Української Гімназії в Рїмїні д-ра **МИРОСЛАВА БОРИСЮКА**
 Слово Голови Красної Управи Братства 1-ої Дївчї Української Національної Армії д-ра **М. МА-ЛЕЦЬКОГО**.
 Слово від Матуристів — о. д-р **МИРОН СТАСІВ**. Господар бенкету — мїр. **ВАСИЛЬ СІРСЬКИЙ**.
 в) 7-12 год. веч.: **ЗАБАВА**.
 Граітме оркєстра п. **ЖДАНА**. Холодні й гарячі напитки.
2. НЕДІЛЯ, 4-го ВЕРЕСНЯ 1966 р.
 а) 10-12 год. рано: **СЛУЖБА БОЖА** для учасників З'їзду. **ПАНАХИДА** за померлих профєсорів і студєнтів.
 б) 1-3 год. по пол.: **ПРОЦАЛЬНИЙ ОБІД**.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Праця
HELP WANTED MALE

LAYOUT MEN
Досвідчені при шасі (chassis) кабінетах. Повні години праці + надпрограмові. Гарні умови праці. Для обсяжних інвестицій телефонуйте цілий тиждень
516 MO 9-4500

DIE MAKERS & PUNCH PRESS OPERATORS
Досвідчені. Гарні умови праці. Варто надпрограмових годин (overtime). Для обсяжних інвестицій телефонуйте цілий тиждень
516 MO 9-4500

MACHINE OPERATORS
With few years' experience for short run production on MILLING MACHINES, DRILL PRESSES and LATHES; steady work; good rate; full benefits. RUMMEL FIBRE CO. INC. 80 Progress St., Union, N.J. 201 MU 8-6457

ДРУКАР (OFFSET)
29" Miehle. Досвідчений при призначенні основних кольорів. Праця у Freeport. Платня за домовленням. Потрібно і на нічну зміну. Знаменита нагода для відповідного чоловіка.
Тел.: 516 868-8058

ТРИКОТАЖНИЙ МЕХАНІК
або трикотажний. Досвідчений при L.H. Circular машині. Добра платня. Стала праця. Гарні умови праці.
L.G.M. KNITTING MILLS 1400 Atlantic Avenue Brooklyn, N.Y. IN 7-4165

MECHANICS—FORK LIFT
Exp. For leading N.J. firm. Good working conditions, full union benefits, steady work. Contact
RAYMOND MANISTA 201 624-7977

WEAVER—RIBBON
Days, 8 hours + plenty overtime. Steady work. Nice working conditions. Near all transportation. FLEX CO. 86-35 — 22nd Street Long Island City RA 9-3016

РОБИТНИК
при виробі апаратури. Досвідчений в машинній майстерні. Добра нагода стати першорядним виконавцем форм (Die-maker). Добра зарплата. Стала праця. Гарні умови праці. Звільнюється цілий тиждень.
FUYOT METAL WORKS 1000 Alabama Avenue Brooklyn, N.Y. NI 9-5454

TOOL & DIE MAKER
Першо- і другокласні. Небувала нагода для відповідного чоловіка. Гарні умови праці.
BARRECA PRODUCTS 168 — 7th Street Brooklyn, N.Y. 788-8000

ПОШУКУЄТЬСЯ
досвідченого переплетника. Стала праця, гарні умови праці, багато щедрих бонусів.
FEDERAL LOOSELEAF CORP. 68 Kings St. N.Y.C. OR 5-5700

MODEL MAKER TOY LINE
Обсяжні замовлення з пластику, ми і дерев'яними виробами. Висока зарплата + користі. Знаменита нагода для відповідного чоловіка. Тел. негайно: 824-2100

AUTO MECHANIC
Top pay, fine working conditions, many benefits, including hospitalization. Permanent position with volume dealer. See Mr. Basta.
LYNN CHEVROLET 461 Kearny Avenue Kearny, N.J. 201 WY 1-8350

Вакаційний час — КОЖНИЙ час — це час охоронити свої вартісні речі проти вічно існуючих загрозливих злодіїв, вогню, переставлення і підглядання. За кілька центів на тиждень, Ви можете безпечно заховати дорожності — під рукою — тут у safe deposit box. Чому ризикувати опізнанням?

Rent a safe deposit box here today!

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY
BAYONNE
NOBOKEN
UNION CITY
WEENAWKEN
GUTTENBERG
NORTH BERGEN
Deposits Insured Up To \$10,000
By The Federal Deposit Insurance Corporation

Праця
HELP WANTED MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ ЮВЕЛІРА
до оправи дорог. кам. і перел. Стала праця протягом цілого року. Платня відповідна до здібностей. Гарні умови праці.
255-9270 Att. Jack Czuch

DIE CUTTER
Experienced wanted, excellent opportunity for right man.
BELL PAPER MFG. CO. 981 Lehigh Ave. Union, N.J. 201 687-6116

AUTO MECHANICS
Experienced for Olds mobile dealership. Excellent working conditions; all benefits.
LADD OLDSMOBILE 53 Washington Avenue Belleville, N.J. 201 751-2121

ТРИКОТАЖНИЙ МЕХАНІК
Досвідчений на Tricoma Flat Lock. Стала праця протягом цілого року. Добра платня. Добра нагода для відповідного чоловіка.
AL 5-4080

MACHINIST MAINTENANCE
Repair and maintain automatic and semi automatic machinery used in production of small mass produced items. Punch press, printers, spot welders.
EVANS RULE CO. 406 Trumbull Street Elizabeth, N.J. EL 4-5800 An equal opportunity employer

РОЗКОЛОВАЧ
Досвідчена праця при перетнах. Добра платня, постійна праця, гарні умови праці, золотувається особисто: H & S POLISHERS 2 West 47th St. Room 210 New York City

ДО РУЧНОГО ПОДРУЧАННЯ
металю і фарбування хрому. Платня компанійні користі.
JAMAICA MFG. CO. Wyandanch Avenue Wyandanch, L.I. 516 643-5800

DRAFTSMAN
Basic hydraulic system, small Company with excellent training & advancement opportunities, ideal working conditions in Fort Newark, N.J. Salary open.
Call 201 659-2600

МЕХАНІК
при машинах, з досвідом або добрим вишколом у сталевих і металевих виробках. Добра платня, постійна праця. Всі користі. Муштуйте розумити і говорити по-англійськи.
SAW MILL RIVER INDUSTRIES 1051 Saw Mill River Road Yonkers, N.Y.

AUTOMOBILE MECHANICS
50-50 flat rate, paid vacations, sick days and other benefits. Our mechanics now earning \$10,000 to \$14,000 yearly; busy shop. Call 233-0220 or apply to service mgr., Mike Culvas.
NORRIS CHEVROLET Westfield, N.J.

Праця
HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES and LICENSED PRACTICAL NURSES
Full time & part-time. Salary for RN's \$104. per week plus \$20. differential for evening & nite shift. Salary for LPN's \$80. per week plus \$10. differential for evening & nite shift. Part time differential paid also. Hospital paid life ins. & other excellent fringe benefits. Write: excellent nursing office, Miss Elizabeth A. Byrne, R.N., Director of Nurses, Chelsea Memorial Hospital, Chelsea, Mass. 02150.

ДВА ВЕСІЛЛЯ

Читаю про весілля в українському Гантері (Свобода ч. 137), чи радше про кілька весілля, які там відбулися. про українські весілля з давніми гарними звичаями, які зацікавили навіть привабливих чужинців. Молоді пари — діти свідомих українських родин і самі активні члени української спільноти, й тому треба надіятися, що вони збільшать чисельно нашу українську громаду, що вони будуть одними з тих, які починаються до здержання депопуляції наших громад, про що читаємо у статті В. Мацькова п. н. „Тривожна статистика“ (Свобода ч. 134). Хоч міродайні чинники оприлюднюють статистичні дані цієї статті, але не треба аж великої статистики, щоб виказати, що ми чисельно слабшемо, що в наших товариствах і організаціях щораз менше людей активних, охочих до праці. Коли перед недавніми роками люди побивалися за участь у справах наших товариств, тепер не раз треба відкладати збори, бо нема охочих увійти до управи та включитися до праці.

Та одночасно в цьому самому числі Свободи (ч. 137) читаємо і про друге весілля, у Шикаго, про яке не можна висловитися так, як про „гантерське“, бо молоді, хоч і „відомі як довголітні пластуни“ одружуються з нечленими нашої спільноти. На жаль таких весілля щораз більше, на жаль такі весілля будуть продовжувати „тривожну статистику“, бо

такий закон життя мішаних подружж серед емігрантських спільнот. Годі уявити собі, щоб батько відкрив своєї рідної мови і говорив та виховував своїх дітей у чужій йому мові та культурі, далекій від його власної, може і йому незрозумілій. А якщо він виховував їх по своїй мові, тоді ті діти втрачені для нашої спільноти, вони принесуть „суспільний дефіцит“ нації. Звичайним аргументом у випадках мішаних подружж є слово „любов“, про яку „ви старші вже забули, чи якої не хочете розуміти“. Так слово „любов“ має дуже чарівне значення, але у пісні співають: „Любов, дівчино, с де сон, що скоро проминає“, сон скоро проминає, а залишається реальна життєва дійсність, яка приносить не сліди радості, а гірко розчарування, бо хоч є казяття, та вороття немає. Прикладів для цього зараз може ще не багато, бо та „акція“ тількищо розгортається, але підходимо деякий час, а прикладів буде немало, бо знаємо про це вже з минулого.

Чи міг хто колись передбачити, що поверальська Польща буде змушувати дітей з мішаних подружж до переходу „на польське“, бо в їх жилах пливе „польська крива“. Ніхто того не передбачував і тому колись одружувалися з чужинцями і багато чужого елементу влилися у наш національний організм, який, правда, приніс і деяку користь нашій нації, даючи добрих і світлич громадян. Так, але це було на батьківщині, у нашому морю, у якому, хотів чи не хотів, мусів утопити кожний чужинець, якщо його друга половина була свідомо своєї національності. Але інакше було у чужому морю, у якому мало людей потурчилося, побусурманілося, спольшилося, змінилося чи обомовилося „завдяки“ мішаним подружжам.

Молоді подають ще один аргумент для оправдання мішаних подружж: дівчата кажуть, що для них нема і відповідних хлопців, а хлопці, що нема дівчат. І цей аргумент не видержує критики. Нема їх в одній місцевості? Може є у другій, третій. Поїдь, в сезоні, у „Сойзівку“, „Гантерівку“ чи іншу „Марту“, забавишся і може впаде щось в око чи в серце. Колись наші студенти теології робили прогулянки по всій Галичині, шукаючи майбутньої „попаді“ і тоwarzysили „дранянистим возом“, або власними ногами, бо не було ані авт, ані автобусів, ні їди „на пальці“. Може грошей нема? Якщо він чи вона їх не має, то батько, а ще скорше мама їх роздобуде, щоб тільки син чи доня привели до хати невістки чи зятя. Хвалилася мені одна дівчина, що її хлопець приїхав до неї у стейт Нью Йорк аж з Монреалю в Канаді, а їхав „на пальці“, бо серце тягнуло, хоч у кишені мабуть було порожньо. Галицькі караїми, немаючи достатнього вибору у своїй громаді в Галичині, їздили шукати подруг у другу колонію караїтів аж під Вильном.

Ні, нема аргументів, які оправдували б мішани подружжя, які дозволяли б

Праця
HELP WANTED FEMALE

РОБИТНИК
до загальної фабричної праці. 8 AM — 4:30 PM, 9 AM — 3 PM, 5 PM — 9 PM. Гарні умови праці. Звільнюється цілий тиждень.
763 Saw Mill River Road Yonkers, New York

ОПЕРАТОРКИ
Досвідчені при Singer машинах. Праця при трикотажному одязі (knitwear). Добра платня. Стала праця, гарні умови праці. Також до загальної фабричної праці (floor girl).
FIRMART 75 North 11th Street Brooklyn, N.Y. Tel.: 388-5786

STENOGRAPHER
Exp. Able to take shorthand, use elec. typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE plant loc.
CROWN PRODUCTS 2121 Wheatshaft Lane Philadelphia, Pa. PI 4-4452

CLERK, STATISTICAL
Knowledge typing & good handwriting essential, beginner acceptable, pleasant working condition, air cond. office, many benefits.
AREA MAPLEWOOD, N.J. Box M. W. Room 714 521 — 5th Ave. N.Y. 10017

ОПЕРАТОРКИ
при Metrow машинах. Досвідчені при саетерах для мед-сестер. Добра платня, стала праця, гарні умови праці.
P. R. KNITWEAR 99 Broadway Brooklyn, N.Y. EV 7-0111 (3rd Floor)

ДО РУЧНОГО ВІКНИВАННЯ та ОПЕРАТОРКИ
При мужських спортивних жакетах, до Singer машини Lewis та American Blindstich. Добра платня, стала праця, юна.
FINE CRAFT COAT CO. 134 Knoll Street Brooklyn, N.Y. EV 6-0018

БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Мої дні
Ціна — 25 центів

ВОЛОДИМИР КЕДРОВСЬКИЙ
ОБРИСИ МИНУЛОГО
ДЕЯКИ ОСТАННІ ДІЯЧ-УКРАНОФІЛИ НАПЕРЕДІ ДІЯЧ-УКРАНОФІЛИ 1917 РОКУ

Зміст: Передмова. Андрій Михайлович Грабенко. Микола Хведорвич Чернявський. Іван Митрофанович Луценко. Віктор Іванович Голубович. Олександр Кандиба-Олесь. Петро Карманський. Олександр Антонович Кошиць. Капітан Лев Мацивський. Останні зустрічі з С. Х. Чикаленком. Парфеній Григорович Смола.

Ціна дол. 2.50. Замовлення слати: СВОБОДА, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА
на стейт і місто Нью Йорк
ПРИЙМЕ НЕГАЙНО
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Постійна праця, життєве, акцидентове і соціально забезпечення, пенсійний фонд і інші урядові управління. Платня по умові. Звільнення з коротким життєписом слід писати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J.

Аргентинські поліцейські ведуть арештованих студентів — учасників антирежимної демонстрації в Буенос Айрес.

Закінчився вишкільний табір „Стежки Культури“
(Закінчення зі стор. 1-01)

раїнське майлярство. Крім того це й того тижня виступили перед учасниками табору „Стежки Культури“ наші письменники, а саме: Євген Маланюк, Богдан Войчук і Богдан Рубчак. Команданткою пластунок Ольга Кузьмич поділила огляд української преси, а Оксана Соколик говорила про українську мудрість 20-го сторіччя. В останньому дні таборування учасники вислухали доповіді про українські народні строї, що її виголосила голова Союзу Українок Америки Пушкар. Редакторка журналу Союзу Українок Америки „Наше Життя“ Лідія Бурчакська замкнула листу доповіді на цьогорічному таборі „Стежки Культури“ обговоренням перекладів. В останньому тижні учасники цього табору мали також нагоду побачити українські фільми, а саме „Землю“ і „Звенигору“ режисера Олександра Довженка, як також фільм за оповіданням Михайла Коцюбинського „Тіні забутих предків“. На таборі працювала журналістична секція і її заходами вийшов збірник, в якому поміщені твори молодих літераторок,

втрачати з наших рядів молоді надії одиниці на те, щоб вони ставали погнімом для розросту інших націй, хоча б нам дуже милих і симпатичних. Також „поїхав“, що він, чи вона вже вчиться української мови і „левню“ буде добрим українцем, навіна, бо є випливи замричних чи затьмарених сердець.

Кожному лиху треба протидіяти, а що мішани подружжя також лиху, то і йому треба протидіяти. Тільки до цього нехай не беруться „старі“, бо поспує справу; вони в очах молоді „старомодні“, не ідуть з духом часу, не розуміють сучасного світу й життя. Вправді колись наші предки розв'язували такі справи дуже простим і радикальним способом, але нині такі засоби не осягнуть мети. До розв'язки цього питання нехай візьметься ідейна молодь, та молодь, що розуміє нашу істину, молодь, яка хоче прислужитися українській справі, молодь з „гантерського весілля“. У програму праці своїх клубів і товариств нехай молодь поставить і це питання, нехай просвічують невідомих і рятують потоплюючих, а певно не одна врятована душа скаже їм згодом: „спасибі“.

У Туреччині існують в урядових колах розбіжні думки, чи переселити коло 8.000.000 осіб, які стали бездомними внаслідок останнього великого землетрусу, в інші околиці, чи допомогти їм відбудувати на тому самому місці. Противники переселення твердять, що нові будинки з каменю і цементу будуть безплечні у випадку нового землетрусу та що не треба перетворювати кілька повітів Туреччини в безлюдну пустелю. Офіційна цифра загинулих: 2.300 осіб.

Батько Чарла Дж. Віймен, який застрелив у Остіні 14 осіб і понад 30 поранив, стріляючи поліцейського, який вбив його божественного сина, сказав: „Я вас шаную за те, що ви зробили“. Він прибув до Техасу, де вивели свідчення родинам жертви, що їх вбив його син, якого застрелив поліцейський Гамро Мартінес, який підлягнув виллі на високу вежу, звідки стріляв Віймен.

REAL ESTATE DISPLAY
ПРОДАСТЕ чи КУПИТЕ? ДОМІ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОНЦІ - ФАРМИ
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. - NEW YORK, N.Y. - Tel.: 477-6400
ВЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

Вакації - Vacations

МОРСЬКИЙ РЕСОРТ
Користайтеся з найбільш безпечних океанічних купалень на розкішних літніх респортах
У ВІЛЛІ „ЛІДІЯ“
(Д-р РОМАН І ЗУЗАННА САПОВИЧ)
— знайдете —
товариську атмосферу, гарні, вигідні кімнати з уживаними спільної кухні, апартamenti з приватними кухнями і лазичками. Низькі ціни, родинні звички. Для дітей велике подвір'я до забави, близько моря.
По замовлення пишть або телефонуйте до:
"LIDIA" APARTMENTS and ROOMS
128 E. Crocus Rd., Wildwood Crest, N.J. 08260
Tel.: Area Code 609 522-3348

О. 3.

Поволі викликана Сорром — кричав він — Мудрий і візія зникла. — Сильний і всеобіймаючий як вуж! Хто могутній як лев є ваш хаз! не піддається йому?

Сенатор Даглес
підписав петицію СУСТА...
(Закінчення із стор. 1-01)
в яку представники СУСТА збирають підписи учасників Конгресу ЮОНСА, щоб її пізніше вручити Головному Поштайматрові ЗДА і тим допомогти в кампанії для започаткування серії поштових марок присвячених героям Поневолених Народів, першою з яких буде марка Тараса Шевченка. Під час підписування сенатор Даглес зазначив, що він підтримує справу видання марки Тараса Шевченка так, як він підтримував поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Америки.

На Конгресі ЮОНСА, який триватиме до 1-го вересня і в якому бере участь коло 1,000 делегатів і 150 різних обсерваторів і гостей, СУСТА має свою виставку, де роздає літературу в англійській мові про Тараса Шевченка, Україну, теперішнє поневолення України, Тиждень Поневолених Народів і найновіший переклад української культури в УССР. Ці видання були надіслані центральному Українському Конгресовою Комітету Америки і відділом ООЧУ в Нью Йорку. Крім петиції для видання марки Тараса Шевченка, роздавання брошур і книжок, представники СУСТА беруть активну участь у нарадах Європейської Підкомісії конгресу, навізують контакти з чужинцями студентськими представниками й інформують учасників конгресу про Україну і її теперішнє положення.

МАЛЯР ЛЕВ ГЕЦ
ПОДАРУВАВ СВІЙ АЛЬБОМ РИСУНКІВ КРАКОВА МУЗЕЄВИ

Краківська газета „Трибуна люду“ подала повідомлення, що відомий український маляр Лев Гец подарував свій альбом „Старе місто Краків“ краківському музеєві. Цей альбом старовинних пам'яток давньої столиці Польщі має 450 рисунків, що їх виконував наш маляр впродовж кількох років, будучи професором Краківської Академії Мистецтв. Свій дарунок зробив мистець Гец з нагоди 1.000-річчя польської держави. Мистець Гец є автором подібного альбому рисунків старовинних пам'яток міста Сянока. Виставки мистецьких картин Лева Геца відбувалися в Україні і в Польщі, як також і в інших країнах і перед кількома роками в Нью Йорку.

До винайму
APTS FOR RENT
Adults preferred. 5 mins. to Journal Sq. 1 1/2 rms bsmt. \$50.00, 2 rms — 3rd fl. — \$50.00, 2 1/2 rms — 1st fl. — \$50.00, 3 rms — 2nd fl. — \$65.00. Steam, heat & hot water. Electric & gas supplied. Storms & screens.
PYRAMID AGENCY 233 Sip Ave., Jersey City, N.J.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНКОСОУ

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Препозитор
Похоронного Заводу
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронною в сестрі NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуговування найкраще. В випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і вночі!

JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: Henderson 4-5181

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронною в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦАХ
Контролює температуру. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5676. Тарзан не піддається!

SLOWLY SOKKO'S VISION FADED. "STRONG AND FIERCE AS A LION IS THE KHAN!" HE SHRIEKED. "WISER AND ALL-EMBRACING AS THE SERPENT! WHO SHALL DEFEY HIM?"

TARZAN INSTANTLY SPRANG TO HIS FEET, REALIZING HE HAD BEEN DUPED BY HYPNOTISM. "DEFEY HIM!" HE THUNDERED.

Поволі викликана Сорром — кричав він — Мудрий і візія зникла. — Сильний і всеобіймаючий як вуж! Хто могутній як лев є ваш хаз! не піддається йому?

на ноги, розуміючи, що він обурений гіпнозізом. Я не піддаюся йому! — гукнув він.